

**Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «Фаховий музичний
коледж» КЗВО «Дніпровська
академія музики» ДОР»

Олена ПОТОЦЬКА

«29» серпня 2025 року

**СИЛАБУС
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МУЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ»**

Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр

Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність – В5 Музичне мистецтво

Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

**Д н і п р о
2 0 2 5**

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Вибіркова навчальна дисципліна «Музичне виховання дітей дошкільного віку» є важливим практичним компонентом та нерозривно поєднана з багатьма нормативними та вибірковими й нормативними складовими навчального процесу.

КОМПЕТЕНТНОСТІ.

У межах цього курсу здобувачі освітньо-професійного ступеню «Фаховий молодший бакалавр» формують інтегральну, загальні та спеціальні компетентності, передбачені освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво».

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/ /організаційно-творчій діяльності.

СК 6 Здатність передавати знання, застосовувати професійні та педагогічні методи, підходи, технології, знання вікової психології в умовах роботи з аматорським колективом та/або в педагогічній діяльності на рівні початкової мистецької освіти (відповідно до освітньо-професійної програми).

СК 9 Здатність застосовувати інтегровані знання з інших видів мистецтва в професійній діяльності.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Для здобувачів на основі базової середньої освіти: кількість кредитів ЄКТС — 5, Курс III, Семестри V-VI, загальний обсяг — 150 годин, з них практичних — 76 годин, самостійних — 74 години. Для здобувачів на основі повної загальної середньої освіти: кількість кредитів ЄКТС — 5, Курс II, Семестри III-IV, загальний обсяг — 150 годин, з них практичних — 76 годин, самостійних — 74 години.

МЕТОЮ вибіркової навчальної дисципліни «Музичне виховання дітей дошкільного віку» є викладання навчальної дисципліни «Музичне виховання дітей дошкільного віку» — розвиток у здобувачів навичок спілкування з дітьми дошкільного віку, музичної пам'яті, творчих здібностей, музичного і аналітичного мислення, вокально-виконавчих навичок; накопичення

матеріалів та різноманітних форм роботи з дітьми дошкільного віку, інтонаційно-стилістичного багажу; підбір музичного акомпанементу в різних виконавських інтерпретаціях; знайомство з основами дитячої психології.

В курсі дисципліни «Музичне виховання дітей дошкільного віку» протягом навчання у здобувачів освіти поглиблюються знання у сфері музичної педагогіки, психології, музичній терапії, гуманній педагогіці, накопичуються студентами певними слуховими навичками та інтонаційно-виконавським досвідом роботи з дітьми дошкільного віку, теоретичними та практичними засвоєнням прийомів гри пісень з акомпанементом на різних музичних інструментах, робота з якісними сучасними зразками музичних завдань для дітей, розширення інтересів у дітей до різних стилів національної музичної культури.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

Після закінчення курсу здобувач фахової передвищої освіти повинен вміти:

РН 9 Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської/музично-теоретичної/педагогічної/організаційно-творчої діяльності (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 10 Володіти методикою роботи з учнем, учнівським та/або аматорським колективом з урахуванням вікових особливостей учасників (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 11 Підбирати навчальний/виконавський репертуар з урахуванням музичних здібностей та/або цілей навчання здобувачів початкової мистецької освіти та/або рівня аматорського колективу (відповідно до освітньо-професійної програми).

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІЙ ПОСЛІДОВНОСТІ

Нормативна вибіркова навчальна дисципліна «Музичне виховання дітей дошкільного віку» вивчається з V семестру (на основі БЗСО) та III семестру (на основі ПЗСО) та є складовою частиною циклу професійної та практичної підготовки фахівців.

Дана вибіркова навчальна дисципліна є основою для обов'язкових фахових дисциплін («Фах», «Історія музики», «Аналіз музичних творів», «Оркестровий клас/Хоровий клас», «Клас ансамблю», «Курс підготовки сучасного педагога», «Педагогічна практика» тощо).

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Музичне виховання дітей дошкільного віку» реалізується у вигляді практичних занять та самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти. Протягом періоду вивчення дисципліни «Музичне виховання дітей дошкільного віку» застосовуються наступні напрямки роботи: написання конспекту з дисципліни «Музичне виховання дітей дошкільного віку», розробка авторського курсу по роботі з дітьми дошкільного віку (індивідуальне навчання чи групове – за вибором здобувача), презентація курсу, проведення відкритого уроку з дітьми дошкільного віку.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ. Метод групового навчання; опрацювання дискусійних питань; інформаційно-узагальнюючий метод, пояснення, демонстрація, збирання інформації, інтегративний метод, мотиваційні методи, метод міжпредметних зв'язків, метод проблемного пошуку.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Мета та завдання курсу «Музичне виховання дітей дошкільного віку».

Мета курсу та основні завдання предмету. Значення у підготовці кваліфікації професійного фахівця. Міждисциплінарні зв'язки. Можливість використання набутих знань. Структура курсу, критерії оцінювання.

Тема 2. Загальна психологія та музична психологія.

Психіка і організм. Мозок та психіка. Психіка, поведінка та діяльність. Основні функції психіки. Пізнавальні процеси. Відчуття. Сприйняття. Подання. Уява. Мислення та інтелект. Увага. Пам'ять. Емоції і почуття. Спілкування і мова. Особистість. Її формування і розвиток. «Технологія поведінки». «Гуманістичні» напрямки в психології – основні ідеї. Базові потреби людини.

Психологія музичних здібностей. Музичний слух. Почуття музичного ритму. Музичність. Музична пам'ять. Музичне мислення. Виконавські здібності дітей дошкільного віку. Психологія музичного сприйняття. Темперамент і музика. Використання музикотерапії з дітьми дошкільного віку.

Десять типів інтелекту (Гарднер). Застосування знання про інтелект на уроках з дітьми дошкільного віку.

Тема 3. Педагогіка.

Проблеми педагогічного спілкування з дітьми дошкільного віку. Поняття про виховання, концепції виховання. Поняття про розвиток. Фактори розвитку людини. Основні підходи до проблеми розвитку. Механізми розвитку та виховання дитини. Моделі взаємодії учителя та вихованця. Умови успішної взаємодії учителя та дитини. Стилi відноси учителя та вихованця. Вікові особливості дитини у зв'язку з задачами виховання та розвитку. Вікова періодизація. Навчання та освіта. Риси подібності та відмінності понять. Принципи навчання. Концепції навчання. Проблеми оціночної діяльності. Оцінка та відмітка.

Цілі виховання дитини (Ш. Амонашвілі – Маніфест гуманної педагогіки). основні проблеми сучасного освітнього простору, шляхи їх розв'язання, огляд з позицій духовного гуманізму осмислення цілісної сутності дитини, зміст основних педагогічних категорій, відмінності між авторитарною та гуманною педагогіками. Оновлення та розширення педагогічної свідомості і творчої практики на основі понять духовності та гуманності, любові й добра, миру і блага, прийняття класичної педагогічної цінності. Як стати послідовником ідей гуманної педагогіки.

Основні принципи учбового процесу, методи навчання у закладах дошкільної освіти Данії, Швейцарії.

Тема 4. Структура музичного виховання на 1-3 рівні навчання.

Знайомство з планом роботи на кожному із рівнів проекту Music Room. Аналіз матеріалу курсу та майбутні ймовірні результати курсу. Складання власної структури курсу.

Тема 5. Розробка плану роботи для 1-3 рівнів навчання.

Аналіз програми курсу Music Room. Створення власного поурочного плану навчання для 1-3 рівнів.

Тема 6. Освоєння форм роботи на 1-3 рівні навчання.

Аналіз та обговорення методичного матеріалу до проекту Music Room Фурдуй Ю. В. (методичний посібник Music Room, музичні прописи Частина 1 для дітей від 4 років, Музичні прописи 2 - Ч.1, Ч.2, Ч.3 для дітей від 5 років). Створення письмових завдань для курсу. Створення інтонаційних, ритмічних вправ. Підготовка музичного матеріалу до прослуховування музики. Підбір акомпанементу до наданої мелодії, а також створення власної пісні на даний вірш. Створення творчих вправ. Створення музичних інструментів. Логоритмічні вправи. Імпровізація. Шумовий оркестр. Створення музичних ідей для шумового оркестру. Методика гри на дзвіночках, ксилофоні, укулеле, блокфлейті, фортепіано, барабанах та перкусії. Створення музичних ігор з рухами та піснями.

Тема 7. Підготовка та реалізація форм роботи з учнями 1-3 рівнів навчання.

Тренування співу з акомпанементом на фортепіано, калімбі, укулеле. Варіанти проведення уроків за окремими темами («Музика і природа», «Музика і світ», «Музика і тіло», «Я і сім'я», тощо). Робота з шумовим оркестром, методика проведення музичної імпровізації, методика роботи на дзвіночках. Методика роботи з логоритміки, ритміки, інтонації, письмових завдань.

Тема 8. Педагогічна практика на 1-3 рівні навчання.

Проведення окремих форм роботи на 1-3 рівнях навчання з подальшим аналізом та зауваженнями. Тренування та освоєння навичок проведення уроку. Спілкування з дітьми та батьками на уроках музики.

Тема 9. Підсумок музичного виховання у проекті Music Room.

Аналіз проведеної роботи з дітьми на 1-3 рівні навчання у музичному проекті Music Room. Обговорення помилок та прогресу навчання у кожній групі окремо. Планування майбутньої роботи проекту. Розширення методів і форм роботи з учнями проекту. Підготовка майбутніх учнів до музичної школи.

ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Вивчення дисципліни передбачає проведення семестрового та підсумкового контролю.

Семестровий контроль проводиться з метою визначення результатів навчання та здійснюється наприкінці першого семестру в терміни, що встановлені навчальним планом. У разі активної роботи здобувача протягом семестру та виконання всіх завдань відбувається автоматичне оцінювання. В іншому випадку (пропуски занять, відсутність виконаних робіт, незадоволеність власними результатами) – форми семестрового контролю

визначаються індивідуально на потребу здобувача / викладача у встановлені терміни.

Підсумковий контроль проводиться у кінці другого семестру (у формі екзамену) в терміни, що встановлені навчальним планом. Якщо здобувач освіти виконує у встановлений час всі завдання, то підсумковий контроль може мати вигляд суми попередніх результатів.

Самостійна робота здобувачів освіти перевіряється практичним методом та реалізується під час перевірки письмових та усних завдань, передбачених у процесі вивчення тем.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Пропуски занять здобувачами припустимі тільки з поважних причин.
- Пропущені лекційні заняття зараховуються шляхом самостійного опрацювання здобувачем освіти деяких завдань (конспект за темою, підготовка доповіді на пропущену тему тощо) із наступною перевіркою за розкладом консультацій викладача.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Фурдуй Ю. Музичні прописи 2. Частина 1 (для дітей від 5 років). Дніпро: ЛІРА, 2021. 34 с.
2. Фурдуй Ю. Музичні прописи 2. Частина 2 (для дітей від 5 років). Дніпро: ЛІРА, 2021. 44 с.
3. Фурдуй Ю. Музичні прописи 2. Частина 3 (для дітей від 5 років). Дніпро: ЛІРА, 2021. 33 с.
4. Фурдуй Ю., Єгорова О. Music Room. Дніпро: ЛІРА, 2021. 68 с.

Додаткова

1. Фурдуй Ю. Музичні прописи. Частина 1 (для дітей від 4 років). Дніпро: ЛІРА, 2019. 56 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://nlib.org.ua/>